

Protokoll 9/2025

fört vid Bromma stadsdelsnämnds sammanträde torsdagen
den 6 november 2025 kl. 18:30-19:45, Alviks kulturhus

Ledamöter

Johan Heinonen (S) Ordförande
Mattias Keresztesi (M) 1:e vice ordförande
Rose-Marie Rooth (V) 2:e vice ordförande
Svante Thorell (MP)
Alexander Saednia (M)
Sara Emrooz (M)
Findel Madison (SD)
Hanna Wistrand (L)
Johan Duvdahl (C)
Petter Jennervall (S)
Laila Abdallah (S)
Pelle Johansson (S)
Jeanette Frenkman (S) ersätter Stina Andersson (S)

Ersättare

Albin Ringstad (S)
Thomas Nicholas (V)
Terese Nordberg (V)
Johanna Klamming (MP)
Mikael Valdorson (M)
Jörgen Linse (M)
Lena Preutz (SD)
Magnus Ljungkvist (S)
Stefan Ennerfelt (L)
Erik Thonfors (C)
Christopher Oskarsson (KD)

Övriga närvarande

Susanna Halldin Olsson Stadsdelsdirektör
Fredrik Skoglund Avdelningschef
Susanne Karlsdotter Avdelningschef
Joel Färlin Avdelningschef
Julia Davidsson Avdelningschef
Timmie Aspelin Nämndsekreterare

Justerare

Johan Heinonen (S) och Mattias Keresztesi (M)

Datum för justering

2025-11-07

Paragraf

§13

**Stockholms
stad**

Bromma stadsdelsnämnd

Protokoll nr 9/2025

2025-11-06

Sekreterare

Timmie Aspelin

§ 13**Svar på remiss - handlingsplan för romsk inkludering, KS
2025/809**

BRO 2025/419

Beslut

Nämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Sammanfattning av ärendet

I kommunfullmäktiges budget för 2025 framgår att stadens arbete med att säkerställa de mänskliga rättigheterna, inklusive de nationella minoriteternas rättigheter, ska intensifieras. Särskilt betonas behovet av att stärka arbetet med romsk inkludering genom ökad kunskap och praktisk handling, i nära dialog med representanter för minoritetsgrupperna.

Handlingsplan för romsk inkludering 2030 syftar till att stärka stadens arbete för romsk inkludering och säkerställa romers lika tillgång till de mänskliga rättigheterna. Handlingsplanen gäller till och med år 2030 och riktar sig till samtliga nämnder och bolagsstyrelser. Det övergripande målet är att staden ska säkerställa romers fulla tillgång till sina rättigheter genom att motverka antiziganism och främja romsk inkludering. Fokus ligger på att motverka diskriminering och på att förbättra situationen för de romer som befinner sig i socialt och ekonomiskt utanförskap.

Handlingsplanen är kopplad till Stockholms stads program för mänskliga rättigheter (MR-programmet) och utgår från dess tre fokusområden:

- Kunskap och information,
- Velfärd och service
- Delaktighet och inflytande.

För varje område har mål formulerats och delats in i effektmål och resultatmål. Effektmålen beskriver de långsiktiga förändringar som eftersträvas, medan resultatmålen anger de konkreta förändringar som ska genomföras i stadens verksamheter. Målen ger både tydlig styrning och flexibilitet för nämnder och bolagsstyrelser att inom sina verksamhetsområden utarbeta aktiviteter för att uppnå dem.

Vissa mål är särskilt riktade till specifika nämnder eller bolagsstyrelser, medan andra kräver bred samverkan mellan flera aktörer. Uppföljning ska ske inom ramen för stadens ordinarie

processer, där resultat och utmaningar redovisas. Under framtagandet av handlingsplanen har synpunkter inhämtats från kommunstyrelsens referensgrupp för romsk inkludering.

Förvaltningen ställer sig positiv till den föreslagna handlingsplanen och bedömer att den utgör ett viktigt styrdokument för att stärka, utveckla och samordna stadens arbete för romsk inkludering. Planen bedöms ligga i linje med verksamhetsområdesmål 3.7: Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt, samt med förvaltningens arbete för mänskliga rättigheter och kvalitetsutveckling.

Förvaltningen framhåller att genomförandet av handlingsplanerna inom MR-programmet kan stärka verksamheternas kunskaper om inkluderande och normkritiska arbetssätt. Detta bidrar till ett gott bemötande och ökad delaktighet för stadens invånare. Samtidigt konstateras att handlingsplanen saknar ett tydligt arbetsgivarperspektiv. Staden har som arbetsgivare en central roll i att förebygga diskriminering och skapa inkluderande arbetsmiljöer. Om detta perspektiv inte ska ingå i handlingsplanen bör avgränsningen motiveras och ansvarsfördelningen tydliggöras.

Förvaltningen bedömer att handlingsplanen bidrar till att uppfylla barnkonventionen, särskilt genom att stärka barns rätt till skydd, delaktighet och likabehandling. Ett ökat förtroende mellan romska familjer och offentliga institutioner, särskilt socialtjänsten, bedöms ha stor betydelse för barns trygghet och utveckling.

Vidare bedöms handlingsplanen omfatta både kvinnor och män och därmed bidra till stadens jämställdhetsarbete. Åtgärder för romsk inkludering utgör en central del av stadens arbete med mänskliga rättigheter och demokrati. Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden överlämnar tjänsteutlåtandet till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Framlagda förslag till beslut

1) Ordförande Johan Heinonen m.fl. (S), Rose-Marie Rooth (V), Svante Thorell (MP) och Mattias Keresztesi m.fl. (M) föreslår (se beslutet).

2) Findel Madison (SD) föreslår:

- a) Att avslå förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
- b) Att därutöver anföra följande:

Romer ska likt alla andra folkgrupper och minoriteter behandlas med respekt och vara lika inför lagen. I de fall de är svenska medborgare eller lagligt vistas i Sverige ska de åtnjuta samma

förmåner och rättigheter som övriga. Dock ska de inte särbehandlas utöver det lagstiftning föreskriver för nationella minoriteter.

Den föreslagna strategin är alldeles för långtgående, fördyrande och bred sett till sitt syfte att motverka antiziganism och inkludering av romer. Redan i dagsläget pågår många insatser som hjälper romer och andra folkgrupper. Den nya socialtjänstlagen förväntas leda till ett lyft för samtliga medborgare, inkluderat romer. Likaledes har i dag alla barn inklusive romska möjlighet att delta i välfärdsinsatser som öppen förskola med mer. En start för romsk inkludering måste vara att inte utforma särpräglade eller isolerade insatser som riktas mot en folkgrupp och därmed skapar såväl segregation som allmänpolitiskt missnöje mot att enskilda grupper.

3) Hanna Wistrand (L) och Johan Duvdahl (C) föreslår:

1. Att delvis bifalla förvaltningens förslag till beslut.
2. Att handlingsplanen revideras och inkluderas direkt i stadens program för mänskliga rättigheter.
3. Att därutöver anföra.

Stockholms stad ska vara frihetens stad, där varje individ fritt kan forma sitt liv utan att begränsas av diskriminering. Det är därför viktigt att staden tar sitt ansvar för att säkerställa romsk inkludering.

Vi vill dock peka på en mer övergripande problematik. Stadens program för mänskliga rättigheter är i grunden alltför allmänt hållet och saknar tydliga styrmål. För att kompensera för detta tas det nu fram en rad olika handlingsplaner, vilket leder till en fragmenterad styrning där flera planer överlappar varandra.

Vi menar att det vore klokare att samla arbetet i ett gemensamt och mer konkret program för mänskliga rättigheter, där även arbetet med nationella minoriteter och samer ingår. I ett sådant program skulle särskilda mål och uppdrag för respektive minoritet kunna formuleras, men inom en gemensam struktur och med tydlig ansvarsfördelning. På så sätt skulle staden få ett styrdokument som både är överskådligt och möjligt att följa upp på ett systematiskt sätt.

Sammanfattningsvis är det positivt att frågorna lyfts, men vi anser att styrningen blir mer effektiv och tydlig om arbetet koncentreras i ett samlat program i stället för i ett stort antal separata planer.

Beslutsgång

Ordföranden Johan Heinonen (S) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Reservation

Findel Madison (SD), Hanna Wistrand (L) och Johan Duvdahl (C) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sina förslag.

Handlingar i ärendet

- 2307362 (Godkänd - R 1) Tjänsteutlåtande
- BRO 2025/419-1.2 KS 2025/809 Bilaga 1

Signerat av

Detta dokument har signerats digitalt av följande personer

Namn	Datum
Johan Esko,Heinonen	2025-11-07
Matyas-Gyorgy,Keresztesi	2025-11-07